

DOTAZOVÁNÍ

Hodnocení, evaluace

01

Využití metody: Hodnocení před akcí

Facilitátor: ne

Ideální počet účastníků: 12 - 30 (ale možno i více)

Základní pomůcky: Flipchart, flipové papíry, lektorský kufřík

Vhodná aplikace: Tato metoda může být s úspěchem použita v průběhu nebo na konci akce.

Dotazy, které jsou formulovány s citem a pokládány s uměním, vedou k učení zaměřenému na účastníka, spíše než na učení zaměřené obsahově. Dotazování se užívá samostatně jako aktivita s vlastními pravidly a jako základní složka mnoha ostatních metod. Účinné použití dotazů je základní dovedností každého trenéra.

Základní techniky dotazování/odpovídání:

- Jedním bodem
- Více body
- Zvoláním (otevřené)
- Moderačními kartami
- Chozením po prostoru

OTÁZKY PRO ODPOVĚDI „JEDNÍM BODEM“

Otázky pro odpovědi „jedním bodem“ slouží k navození tématu před lekcí. Slouží zároveň k tomu, že vedoucí (lektor, facilitátor) zaměstnává účastníky, kteří jsou již na svých místech a čekají na program a také na ostatní účastníky.

Otázky pro odpovědi „jedním bodem“ vyvěsí vedoucí na viditelném místě v učebně, k nim přidá lepíky nebo je rozdá a účastníci jedním lepíkem (lze i připsat čárku, kroužek,...) označí odpověď, se kterou nejvíce souhlasí – která je jim nejbližší.

Jak jste seznámen(a) s metodou otázek pro odpovědi „Jedním bodem“?

Vůbec	Něco o tom vím	Docela podrobně	Totálně

Měrka pocitů

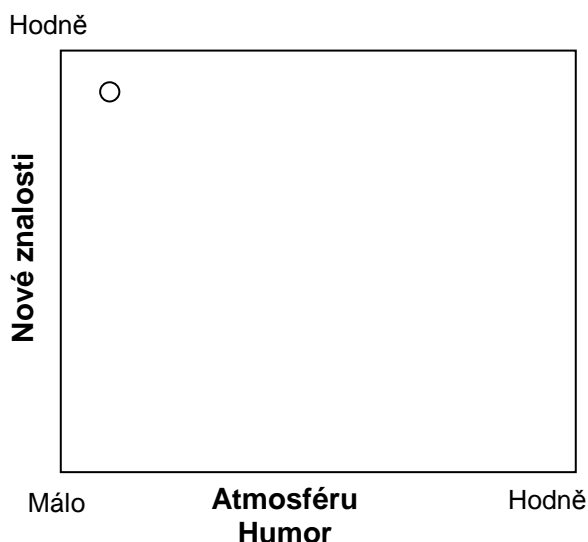
Účastníci si společně s lektory sednou do kruhu, zavřou oči a lektor s nimi v mysli prochází dnešní den až do daného okamžiku: představte si, jak se vám dnes vstávalo, někomu nedělá vstávání potíže, ten vstává rád, někdo by si ještě chvíli pospal, ... na koho jste přitom mysleli, spěchali jste?, snídaně, ... Uvědomte si, jak vám nyní je. Každý nalepíte lepík na škálu od 0 (zamračenost) do 100 (úsměv) podle toho, jak se právě v této chvíli cítíte. Kdo chce, může potom říci, kam se nalepil a proč. Kdo nechce, nemusí mluvit.

0

100

Co očekávám od tohoto setkání?

Poznámka:

Tento lepík znamená, že účastník očekává hodně nových znalostí a nejde mu tolik o to, pobavit se. Tento účastník přijel především kvůli novým poznatkům.

ODPOVĚDI VÍCE BODY

Sebehodnoticí osa

Sebehodnoticí osa je metoda, pomocí které se zjišťují posuny u účastníků. Na začátku vzdělávací akce účastníci ohodnotí své vědomosti, dovednosti a zkušenosti na ose 0 – 100 (0 = žádné vědomosti, dovednosti a zkušenosti; 100 = maximální vědomosti, dovednosti a zkušenosti v dané oblasti) barevným lepíkem. V průběhu vzdělávací akce účastníci vizualizují svůj posun pomocí dalších barev lepíků. Na konci lze vyčíst posun jednotlivých účastníků v daném tématu.

Krok 1

Na začátku akce vedoucí namaluje na flipový papír čáru, kterou označí 0 - 50 - 100. Nad ní napíše zadání týkající se posouzení současného stavu vědomostí a dovedností v určité oblasti.

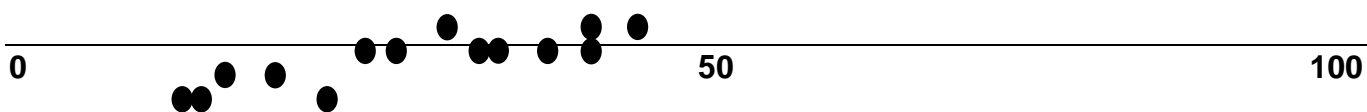
Jaké jsou moje vědomosti, dovednosti a zkušenosti v oblasti evaluace a hodnocení?

0 50 100

Krok 2

Vedoucí vysvětlí zadání všem účastníkům a požádá je, aby nalepili svůj lepík na místo, kde se v současné době cítí být svými vědomostmi a dovednostmi.

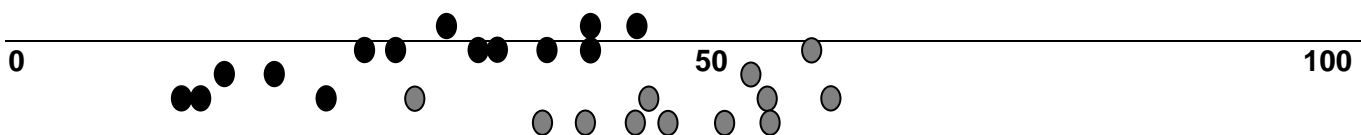
Účastníci nalepují své lepíky.

Krok 3

Po nějaké době (na konci dne) vedoucí opět požádá účastníky, aby nalepili lepík jiné barvy na místo, kde se tentokrát cítí být svými vědomostmi a dovednostmi.

Účastníci nalepují své lepíky. Z flipového papíru lze vyčíst posun nebo také neposun ve vědomostech a dovednostech účastníků.

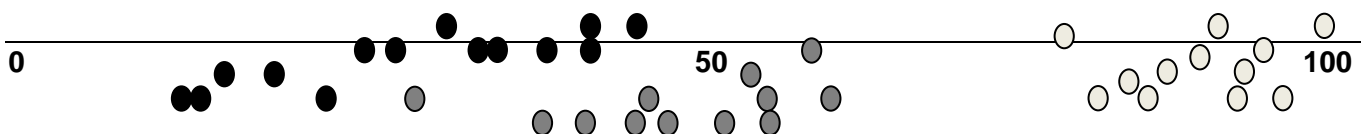

Krok 4

Na konci akce vedoucí znovu požádá účastníky, aby nalepili lepík další barvy na místo, kde se tentokrát cítí být svými vědomostmi a dovednostmi.

Účastníci nalepují své lepíky.

Na flipovém papíře je tímto jednoduchým způsobem vizualizováno porovnání startovací a závěrečné úrovně vědomostí a dovedností.

Pro inspiraci:

Kde je vytvořeno bezpečné prostředí a atmosféra důvěry, mohou si účastníci na každý svůj lepík udělat značku. Na konci dokážou identifikovat svůj posun.

(V opačném případě by účastníci nemuseli odpovídat pravdivě.)

DOTAZOVÁNÍ ZA POMOCI MODERAČNÍCH KARET

Semaforová metoda

Na začátku vzdělávací aktivity je třeba získat rychlý přehled o tom, kolik lidí zastává které stanovisko. Podle toho se pak vyhraduje pro jednotlivá stanoviska (témata) čas.

Jedná se vlastně o jiné použití dotazníkového šetření, tentokrát bez pomoci dotazníku.

Krok 1

Každý účastník má po ruce tři terče: zelený, žlutý a červený.

Krok 2

Vedoucí akce zadá otázku, která se týká tématu nebo procesu:

Rozumí všichni vlivu plešatosti šimpanzů na svítivost měsíce?
zelený (ano), žlutý (trochu ano, trochu ne), a červený (ne).

Jste pro, abychom se teď zaměřili na vysvětlení sicilské obrany?
zelený (jsem pro), žlutý (váhám, zda jsem pro), a červený (jsem proti).

Krok 3

Účastníci zvednou svůj terč a vedoucí vyhodnotí situaci.

Poznámka: Toto jde samozřejmě nahradit zvoláním nebo hlasováním.

CHOZENÍ PO PROSTORU

Chodící anketa

Jde opět o rychlý názorový přehled na začátku, a to aktivizačním způsobem. Cílem je i maličko rozhýbat účastníky.

Krok 1

Vedoucí vysvětlí metodu – 100 % je u okna, 50 % pod lustrem a 0 % u dveří. Vedoucí klade otázky a účastníci se postaví na místo, kde se cítí být (0 – 100 %).

Občas se místo procent dává škála – rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.

Krok 2

Vedoucí klade otázky a účastníci se rozmisťují po škále/prostoru.

Příklad:

Kdo má strategický plán?

Kdo se cíleně věnuje fundraisingu?

Kdo pravidelně motivuje svoje lidi?

Kdo je spokojen se svými pracovníky?

Krok 3

Po každé otázce může vzniknout diskuze, proč tomu tam je.

Díky této jednoduché anketě vedoucí získá přehled o stavu věcí, díky němuž může zacílit další program.